

Dalis tėvų, auginančių mažylius ir esančių vaiko priežiūros atostogose, svarsto galimybę derinti vaiko auginimą su darbu. Kiek išmoka gali sumažėti, jei tėvai nuspręs dalį laiko skirti darbui, ir kokios taisyklės taikomos tokiu atveju?

Vaiko priežiūros išmokų mokėjimo trukmė ir dydžiai

Vaiko priežiūros išmokos dydis bei mokėjimo tvarka skiriasi priklausomai nuo to, ar vaiko mama arba tėtis naudojami neperleidžiamais, ar perleidžiamais atostogų vaikui prižiūrėti mėnesiais.

Neperleidžiami mėnesiai – tai minimalus bent dviejų mėnesių (60 kalendorinių dienų) vaiko priežiūros laikotarpis kiekvienam iš vaiko tėvų, kuriuo jie privalo pasinaudoti ir negali perduoti vienas kitam.

Neperleidžiamais vaiko priežiūros mėnesiais mokama 78 proc. gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio. Šis dydis apskaičiuojamas pagal asmens draudžiamąsias pajamas, gautas per 12 paeiliui einančių mėnesių, buvusių iki praėjusio mėnesio prieš teisės į išmoką atsiradimo mėnesį.

Pavyzdžiui, vaiko priežiūros atostogos prasidėjo 2024 m. rugsėjo mėnesį. Apskaičiuojant išmoką, bus vertinamos 2023 m. rugpjūtį – 2024 m. liepą turėtos pajamos.

Likusiais vaiko priežiūros atostogų mėnesiais išmokos dydis priklauso nuo pasirinktos vaiko priežiūros išmokos mokėjimo trukmės. Jei pasirenkama vaiką prižiūrėti iki jam sukaks 18 mėnesių, vaiko priežiūros išmokos dydis bus 60 proc. išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio.

Pasirinkus vaiko priežiūros išmoką gauti iki vaikui sueis 24 mėnesiai, vaiko priežiūros išmokos dydis kol vaikui sueis 12 mėnesių bus 45 proc. gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio, o nuo 12 mėnesių iki vaikui sueis 24 mėnesiai – 30 proc. kompensuojamojo uždarbio dydžio.

Pirmiausia pradedama mokėti išmoka už neperleidžiamų dviejų mėnesių trukmės laikotarpį. Svarbu nepamiršti, kad kai vienas iš tėvų nepasinaudoja neperleidžiamais mėnesiais, jie negali būti naudojami kito iš tėvų. Tokiu atveju išmokos mokėjimo laikotarpis sutrumpėja nepasinaudotu laikotarpiu.

Vaiko priežiūros išmoka ir kitos pajamos neperleidžiamais mėnesiais

Vaiko priežiūros išmokos gavimo metu leidžiama gauti papildomas pajamas, tačiau kai kuriais atvejais jos gali mažinti gaunamą vaiko priežiūros išmoką.

Asmenims, gaunantiems vaiko priežiūros išmoką už neperleidžiamus mėnesius ir turintiems pajamų, nuo kurių skaičiuojamos socialinio draudimo įmokos, mokamas vaiko priežiūros išmokos ir gautų pajamų skirtumas.

Tais atvejais, kai vaiką augina vienas iš tėvų ir jis gauna vaiko priežiūros išmoką už papildomą dviejų mėnesių trukmės vaiko priežiūros atostogų dalį bei turi papildomų pajamų, vaiko priežiūros išmoka mokama neatsižvelgiant į tuo metu gautas papildomas pajamas.

Dovilės atvejis (neperleidžiamais mėnesiais). *Svarbu atkreipti dėmesį, kad visi pavyzdžiai yra iliustratyvus pobūdžio, rodo preliminarinius rezultatus, o kiekvieno žmogaus išmokos dydis yra apskaičiuojamas individualiai.*

Dovilė (architektė, 30 metų) susilaukė dukters ir pasirinko gauti vaiko priežiūros išmoką, kol vaikui sukaks 18 mėnesių. Dovilės vidutinės pajamos, iš kurių apskaičiuojama išmoka, buvo 2500 eurų ant popieriaus. Pagal šias pajamas apskaičiuotos išmokos dydis neperleidžiamais mėnesiais siekia 1950 eurų (78 proc. pajamų) neatskaičius mokesčių.

Tarkime, vaiko priežiūros atostogų metu Dovilė dirba dalį laiko ir tiek neperleidžiamais, tiek perleidžiamais mėnesiais papildomai gauna 1000 eurų darbo pajamų.

Neperleidžiamais mėnesiais Dovilės vaiko priežiūros išmokos dydis siekia 950 eurų. Kadangi apskaičiuotos išmokos dydis yra 1950 eurų ir ji gavo 1000 eurų darbo pajamų, jai išmokamas vaiko priežiūros išmokos ir gautų pajamų skirtumas:

1950 eurų – 1000 eurų = 950 eurų neatskaičius mokesčių.

Vaiko priežiūros išmoka ir kitos pajamos perleidžiamais mėnesiais

Perleidžiamais vaiko priežiūros mėnesiais darbinės veiklos pajamos nemažina gaunamos vaiko priežiūros išmokos, jei išmokos ir papildomų pajamų suma neviršija 100 proc. buvusio vidutinio mėnesinio atlyginimo, pagal kurį buvo apskaičiuota vaiko priežiūros išmoka.

Paprastai kalbant, žmogus gali uždirbti tiek, kad išmoka ir papildomai jo uždirbtos pajamos būtų ne didesnės nei jo buvęs vidutinis atlyginimo dydis. Jei uždirbamos pajamos ir išmoka viršija buvusio vidutinio atlyginimo dydį, vaiko priežiūros išmoka yra atitinkamai mažinama. Jei pajamos apskaičiuotos ne už visą mėnesį – pavyzdžiui, žmogus turėjo pajamų tik tam tikromis mėnesio dienomis, vertinamas pajamų gavimo laikotarpis ir vaiko priežiūros

išmokos dydis tuo laikotarpiu, kai žmogus turėjo papildomų pajamų.

Dovilės atvejis (perleidžiamais mėnesiais). Prisiminkime, kad Dovilės vidutinės pajamos, iš kurių apskaičiuojama vaiko priežiūros išmoka, buvo 2500 eurų. Taigi, perleidžiamais mėnesiais jai apskaičiuotos išmokos dydis yra 1500 eurų (60 proc. pajamų).

Perleidžiamais mėnesiais Dovilė toliau dirba ir jos darbo užmokestis siekia 1000 eurų.

Perleidžiamais mėnesiais Dovilės gaunama vaiko priežiūros išmoka nemažinama. Taip yra dėl to, kad moteriai apskaičiuotos išmokos (1500 eurų) ir papildomų pajamų (1000 eurų) suma siekia 2500 eurų neatskaičius mokesčių. Ši suma yra tokio dydžio, koks buvo moters vidutinis atlyginimas, pagal kurį buvo apskaičiuota išmoka, tad išmoka nemažinama.

Kiek galima uždirbti vaiko priežiūros atostogų metu, jei vidutinės pajamos itin mažos

Gyventojai, kurie gauna minimalią vaiko priežiūros išmoką ir kitų pajamų ar išmokų, turi galimybę dirbti ir išmokos jiems nėra mažinamos, jeigu vaiko priežiūros išmoka ir kitos pajamos ar išmokos kartu neviršija minimalios mėnesinės algos (MMA).

Jei vidutinis atlyginimas, pagal kurį buvo apskaičiuota vaiko priežiūros išmoka, yra mažesnis už pajamų ar išmokų gavimo mėnesį galiojančią MMA, laikoma, kad vidutinis atlyginimas yra lygus MMA.

Antano atvejis. Antanas (pardavėjas, 33 metai). Gimus sūnui, Antanas pasirinko gauti vaiko priežiūros išmoką, kol vaikui sukaks 24 mėnesiai. Antano vidutinės pajamos, iš kurių apskaičiuojama vaiko priežiūros išmoka, buvo 850 eurų neatskaičius mokesčių – mažiau nei šiuo metu galiojanti MMA (924 eurai). Antanui paskirta mažiausia galima išmoka – 440 eurų. Jei nebūtų pritaikytos išmokų grindys, pagal vyro pajamas apskaičiuota išmoka būtų buvusi dar mažesnė: iki vaikui sueis 12 mėnesių siektų 382,50 euro, iki sueis 24 mėnesiai – 255 eurų.

Antanas toliau dirba vaiko priežiūros atostogų metu ir uždirba vidutiniškai 600 eurų per mėnesį. Perleidžiamais vaiko priežiūros atostogų mėnesiais vaiko priežiūros išmoka sumažėja iki 324 eurų, kad Antano uždirbta suma ir vaiko priežiūros išmoka kartu sudėjus neviršytų minimalios mėnesio algos dydžio: 324 eurai + 600 eurų = 924 eurai.

Jei nebūtų nustatytas šis minimalus dydis, vaiko priežiūros išmoka sumažėtų daugiau – iki 250 eurų. Tuomet Antanui paskirtos vaiko priežiūros išmokos ir darbo pajamų suma nebūtų

didesnė nei jo vidutinis atlyginimas – 250 eurų + 600 eurų = 850 eurų neatskaičius mokesčių.

Kiek daugiausia galima uždirbti gaunant vaiko priežiūros išmoką perleidžiamais mėnesiais

Tai aktualu dideles pajamas turintiems gyventojams, gaunantiems maksimalią vaiko priežiūros išmoką ir darbo užmokestį. Vidutinis mėnesinis atlyginimas, pagal kurį buvo apskaičiuota vaiko priežiūros išmoka, negali viršyti 5 vidutinių mėnesinių šalies darbo užmokesčių, galiojusių užpraeitą ketvirtį iki pajamų ar išmokų gavimo dienos. Todėl paskutinį šių metų ketvirtį maksimalią vaiko priežiūros išmoką gaunantiems žmonėms paskirtos išmokos ir gautų pajamų suma lyginama su jų vidutiniu mėnesiniu atlyginimu, pagal kurį buvo apskaičiuota vaiko priežiūros išmoka, bet ne didesniu kaip 10 918 eurų.

Eglės atvejis. Eglė (įmonės vadovė, 36 metai). Gimęs sūnui, Eglė pasirinko gauti vaiko priežiūros išmoką, kol vaikui sukaks 18 mėnesių. Eglės vidutinės darbo pajamos, iš kurių apskaičiuojama vaiko priežiūros išmoka, buvo 12 000 eurų.

Eglei apskaičiuota vaiko priežiūros išmoka perleidžiamais mėnesiais siekia 2 620,32 euro – tai maksimali išmoka, kokią galima gauti, net jei asmens pajamos buvo didesnės.

Dirbdama vaiko priežiūros atostogų metu Eglė, norėdama gauti visą paskirtą vaiko priežiūros išmoką, galės uždirbti daugiausia tiek, kad jos vaiko priežiūros išmokos ir uždirbtų pajamų suma neviršytų 10 918 eurų, tai yra 5 vidutinių darbo užmokesčių. Taigi, nors Eglės vidutinės draudžiamosios pajamos buvo didesnės – 12 000 eurų – dėl nustatytų lubų vaiko priežiūros išmoka ir darbo pajamos kartu sudėjus negalės viršyti paskutinį 2024 metų ketvirtį nustatytos 10 918 eurų sumos.

Vaiko priežiūros išmoka Eglei nebūtų mažinama, jei jos uždirbamos pajamos per mėnesį neviršytų 8 297,68 euro (10 918 eurų – 2 620,32 euro).

Jei dirbate savarankiškai, išmoka nemažės

Savarankiškai dirbančių žmonių gaunamos pajamos nemažina vaiko priežiūros išmokos tiek neperleidžiamais, tiek likusiais mėnesiais. Dirbantys savarankiškai gali turėti pajamų iš savarankiškos veiklos ir tai nemažina vaiko priežiūros išmokos.

Gaunu vaiko priežiūros išmoką ir dirbu – ką svarbu žinoti



Get real time update about this post category directly on your device, subscribe now.

[Subscribe](#)